

Odvetnik ali zunanji svetovalec s področja poslovnega ali medijskega svetovanja za svojo stranko ne sme opravljati dejavnosti lobiranja, če se pred tem ne registrira kot lobist. Lobiranci morajo takšne nedovoljene lobistične stike zavrniti in o njih poročati Komisiji za preprečevanje korupcije. V nasprotnem primeru gre lahko za prekršek.

Projekt Transparentnost

Komisija za preprečevanje korupcije v okviru **projekta Transparentnost** javnosti omogoča dostop do redno ažuriranih podatkov o lobističnih stikih. Na svoji spletni strani objavlja tedensko osvežen seznam poročenih lobističnih stikov, s čimer pripomore k večji ozaveščenosti o ureditvi lobiranja, seznanitvi z zakonskimi omejitvami in obveznostmi, predvsem pa poskuša preprečiti, da te določbe (p)ostanejo mrtva črka na papirju. K izvajanju nadzora nad lobiranjem namreč lahko ključno pripomore tudi javnost.

Obrazci za vpis v register, spremembo podatkov in izbris ter za poročanje lobistov in lobirancev so dostopni na spletnih straneh Komisije za preprečevanje korupcije.

Če vam je lobist posredoval netočne, nepopolne oziroma zavajajoče informacije, ali pa vam je v zameno za vašo podporo **ponujal ali obljubljal nagrado, darilo ali drugo nedovoljeno korist**, o tem poročajte Komisiji za preprečevanje korupcije.

Komisija lahko:

Zaradi **prekrškov** izreče denarne kazni:

- lobirancu
- lobistu
- interesni organizaciji

Izvaja **preiskave in nadzor** nad področjem spoštovanja določb o lobiranju.

Izbriše lobista iz registra lobistov.

Preverja resničnost podatkov in navedb v poročilih, ki jih posredujejo lobiranci in lobisti.

Področje lobiranja v Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije najdete v 4., 56. do 74. členu in med kazenskimi določbami.

Podrobnejši opis ureditve in namena regulacije lobiranja je na razpolago v Sistemskem pojasnilu o lobiranju, ki je dostopno na spletni strani www.kpk-rs.si v rubriki Lobiranje.

Ključne besede: lobiranje, lobist, lobiranec, register, interesna organizacija, poročilo, identifikacija, zapis o lobiranju, nejavno vplivanje, transparentnost, nejavni stik, interes

KPK, Dunajska cesta 56, 1000 Ljubljana
Tel.: 01 400 57 19 / faks: 01 400 84 72
info@kpk-rs.si / www.kpk-rs.si

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

REPUBLIKA SLOVENIJA

nejavno vplivanje na odločanje oblasti

INTEGRITETA, ODGOVORNOST,
VLADAVINA PRAVA

Kaj je lobiranje?

Je nejavno vplivanje na odločanje funkcionarjev zakonodajne ali izvršilne veje oblasti, uradnikov na položaju ali javnih uslužbenecv na državnem in lokalnem nivoju (lobiranci) pri obravnavi in sprejemanju predpisov in drugih splošnih aktov, kot tudi vplivanje na odločanje o drugih zadevah. Lobiranje ni dovoljeno v primeru upravnih ali sodnih postopkov ali v postopkih javnega naročanja. Lobisti delujejo v interesu in na račun interesne organizacije.

Temeljni cilj zakonske ureditve lobiranja je urediti pogoje in nadzor nejavnih, vendar legitimnih vplivov na odločanje v zadevah javnega pomena. S tem se odpravljajo korupcijska tveganja in krepi preglednost vpliva posamičnih interesov na formalne centre odločanja v javnih zadevah. **Zagotavlja se zakonodajna sled.** Hkrati se s tem krepi enakopravnost dostopa posameznikov in interesnih skupin do odločevalcev v javnem sektorju.

Da lahko govorimo o lobiranju, morajo biti **hkrati izpolnjeni naslednji pogoji:**

- ✓ nejavni stik med **lobirancem** in **lobistom** oziroma predstavnikom interesne organizacije;
- ✓ namen vplivanja na odločanje znotraj javnega sektorja v zadevah javnega pomena;
- ✓ vplivanje oziroma lobiranje se izvaja v interesu, imenu ali na račun določene interesne organizacije.

Nejavni stik – kraj, čas, način ali število sodelujočih pri nejavnem stiku niso pomembni. Bistven je namen stika (lobist želi vplivati na odločitve lobiranca) in da vsebina stika ni poznana tretjim osebam oziroma javnosti.

Z zakonom je prepovedano lobiranje znotraj sodnih in upravnih postopkov ter postopkov javnega naročanja. V praksi je prisotna tudi **problematika "lobiranja"** v postopkih zaposlovanja v javnem sektorju ali imenovanja na različne funkcije, položaje, v svete ipd. S tem se izniči načelo enakopravnosti in namen pravno reguliranih postopkov, ki naj bi zagotavljali objektivno presojo kandidatov. **V nekaterih od zgoraj naštetih primerov lahko gre za kaznivo dejanje, prekršek ali neetično ravnanje.**

Kdo je lobist?

To je oseba, ki **ni zaposlena v javnem sektorju** in ki **nejavno vpliva na odločitve javnega pomena** v imenu in na račun interesne organizacije, ki jo zastopa.

Lobisti so **registrirani** in **neregistrirani** (glej nadaljevanje).

Obveznosti in pravice lobista:

- ✓ Lobirancem se mora identificirati in **pokazati pooblastilo** interesne organizacije za lobiranje v določeni zadevi.
- ✓ Navedi mora **namen** in **cilj**, zaradi katerega lobira.
- ✓ Ne sme dajati zavajajočih, netočnih ali nepopolnih informacij.
- ✓ Registriran lobist ima – na področjih, za katera je registriral interes – pravico biti vabljen na javne predstavitve in o njih biti obveščen s strani javnega sektorja.

Lobist NE SME:

- lobirati izven okvirov, kot jih določa ZIntPK,
- lobirancem posredovati netočnih, nepopolnih ali zavajajočih informacij,
- ravnati proti predpisom, ki določajo prepoved sprejemanja daril v povezavi z opravljanjem funkcije ali javnimi nalogami lobirancev.

Registrirani lobisti dejavnost opravljajo na trgu za svoje naročnike.

Neregistrirani lobisti lahko lobirajo samo za "lastno" interesno organizacijo. Neregistriran lobist je v "lastni" organizaciji zaposlen ali je njen zakoniti zastopnik ali izvoljeni predstavnik.

Lobisti delujejo v interesu in na račun interesne organizacije, ki so pravne osebe zasebnega prava in druge pravno urejene oblike združevanja fizičnih ali pravnih oseb (podjetja, društva, interesnega združenja ali druge pravne osebe).

Komisija za preprečevanje korupcije vodi register lobistov, ki je dostopen na spletni strani www.kpk-rs.si.

Kdo so lobiranci?

To so **funkcionarji** in **javni uslužbenci** v državnih organih in organih lokalne skupnosti ter pri nosilcih javnih pooblastil, ki odločajo ali sodelujejo pri obravnavi in sprejemanju predpisov ter drugih splošnih aktov in odločitev, s katerimi z namenom lobiranja komunicira lobist.

Obveznosti in pravice lobiranca:

Lobiranci lahko privolijo v stike z lobistom, vendar samo če gre za osebo, ki sme lobirati (glej *Obveznosti in pravice lobista*).

- ✓ Lobiranci morajo v treh dneh po lobističnem stiku **sestaviti zapis o lobiranju** in ga posredovati Komisiji za preprečevanje korupcije.
- ✓ Lobiranec je **dolžan odkloniti stik z lobistom**, če bi pri stiku z določenim lobistom pri lobirancu nastalo **nasprotje interesov**. Nasprotje interesov je situacija, ko zasebni interes uradne osebe oz. javnega uslužbenca vpliva, ali ustvarja videz, da vpliva na njegovo nepristransko in objektivno odločanje.
- ✓ Lobiranci so dolžni **zavrniti vsak stik**, za katerega ocenijo, da je **nezakonit** ali v **nasprotju z namenom** ZIntPK in o tem **v desetih dneh** obvestiti Komisijo za preprečevanje korupcije.
- ✓ Lobiranci v povezavi z lobiranjem ne smejo sprejemati daril v nasprotju s predpisi, ki urejajo to področje.

Funkcionarji ali javni uslužbenci se **ne smejo** ukvarjati z lobiranjem. Funkcionar tudi **ne sme lobirati** pred potekom dveh let, odkar mu je prenehala funkcija. To velja tudi za nepoklicne župane, državne svetnike itd.

Obrazci za poročanje o lobističnih stikih, ki jih za izvrševanje svojih obveznosti lahko uporabljajo lobiranci, so na razpolago na spletni strani www.kpk-rs.si.